

BROJ 7 * MART, 2015.

SCHOOL KRANJE

UŽIVANJE U ŠKOLI I DRUŽENJU!

DIŽEMO GLAS PROTIV NASILJA!

STRANA 8

TEMA BROJA

STRAH OD NEUSPJEHA

STRANA 18

ČITAJTE JOŠ...

PRIČA JEDNE SJENIČKE
FOTOGRAFIJE

STRANA 13

ČUDESNI SVIJET
DJETINJSTVA

STRANA 6

NEVERBALNA
KOMUNIKACIJA

STRANA 14

SADRŽAJ

GLAVNI UREDNIK
ELZANA CRNOVRŠANIN

**ZAMENIK GLAVNOG
UREDNIKA**
SELDA SELMANOVIĆ

UREDNICI

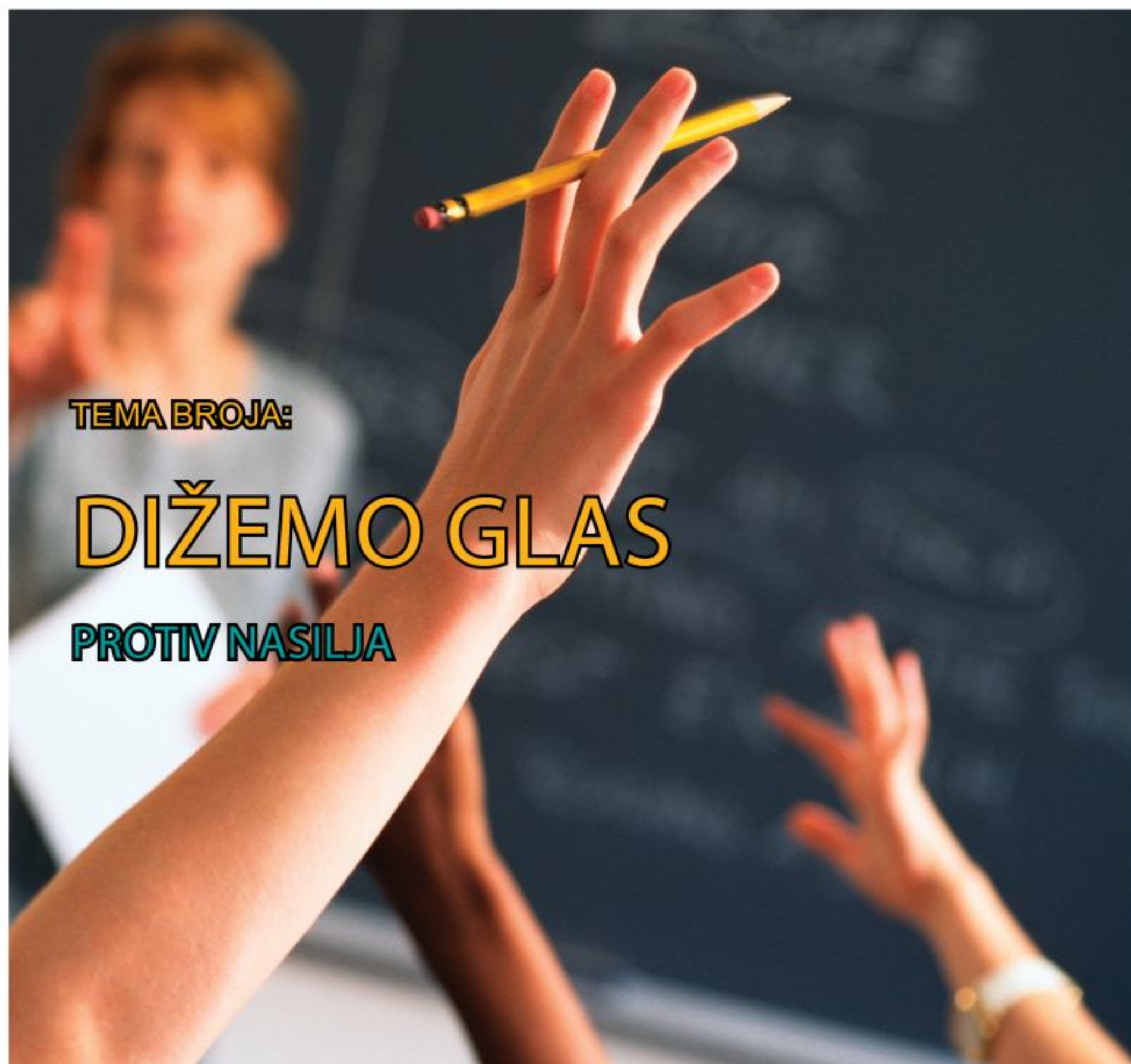
ALEN TAHIROVIĆ
ADNA HASANOVIĆ
ALEN ŠALJIĆ
AMINA BEGOVIĆ
AMINA DACIĆ
ANISA GICIĆ
DAVER HADŽIFEJZOVIĆ
ELZA KURTOVIĆ
EMRA MAŠOVIĆ
ENVERA KURTOVIĆ
ERMINA ČATOVIĆ
IRMA GARIBOVIĆ
IRMA ASKIĆ
HANKIJA KOLAŠINAC
NERMIN UGLJANIN
MERALA HUSOVIĆ
SEAD BAŽDAR
SEHADA BAŽDAREVIĆ
SIBELA ŠHOVIĆ
SLAĐANA DUMIĆ
SUADA PAPIĆ
ŠAĆIRA ČATOVIĆ
VAHID RAHIĆ

**TEHNIČKO-
POLJOPRIVREDNA ŠKOLA
SJENICA**

SAVE KOVAČEVIĆA 15
36310 SJENICA
WWW.TPSSJENICA.COM

MART 2015.

- 4 IZVEŠTAVAMO...
- 5 NAUČIMO ZAJEDNO!
- 6 ČUDESNI SVIJET DJETINJSTVA
- 8 DIŽEMO GLAS PROTIV NASILJA!
- 10 PERSPEKTIVA ZAVIČAJA U ODNOSU NA LAŽNI SJAJ
INOSTRANSTVA
- 11 DEVOJKE NA MUŠKOM TERENU
- 12 MUDRE MISLI
- 12 SMEŠNA STRANA ŠKOLE
- 13 PRIČA JEDNE SJENIČKE FOTOGRAFIJE
- 14 ZIMSKI RASPUST NEKAD I SAD
- 16 INTERVJU - SEAD BAŽDAR
- 18 STRAH OD NEUSPJEHA
- 19 PANTA REI
- 20 PROBLEM NESIGURNOSTI KOD MLADIH
- 21 JESTE LI ZNALI?
- 22 NEVERBALNA KOMUNIKACIJA

Riječ glavnog urednika

Elzana Crnovršanin,
master filolog srpske književnosti i jezika

Poštovani čitaoci,

Zadovoljstvo nam je da vam predstavimo sedmi broj časopisa „Schooliranje“.

Ovim, sedmim izdanjem željeli smo da obuhvatimo još neke aktuelnosti, zanimljivosti, kao i teme koje se vezuju prije svega za školu, učenike i učenička interesovanja, ali i za razumijevanje mladih uopšte, njihovog položaja i potreba.

U ovom broju možete čitati tekstove koji govore o tome kako se nekada živjelo, kako se provodio zimski raspust, šta nam jedna stara fotografija o minulim vremenima može ispričati...

Objavljujemo tekstove o problemima nesigurnosti kod mladih, o strahu od neuspjeha, o problemima netrpeljivosti iz kojih često proizilazi vršnjačko nasilje, o neverbalnoj komunikaciji i tome kako zahvaljujući njoj možemo otkriti da naš sagovornik ne govori istinu itd.

Takođe, tu su naše stalne rubrike u kojima možete čitati ono što možda niste znali, a trebalo bi da znate („Da li ste znali“), možete se nasmijati uz bisere iz naše „Smešne strane škole“ ali i uživati uz mudrolije iz rubrike „Mudre misli“.

Naš novi broj donosi vam i intervju sa učenicom naše škole, Schoolerom Baždar Seadom, kolekcionarom super-automobila, i još mnogo, mnogo toga.

Ponavljamo vam da ukoliko smatrate da vaš rad zaslužuje da se nađe na nekim od stranica našeg časopisa, pridružite nam se, nastojte da izrazite svoja osjećanja putem riječi, naučite da razmišljate, komentarišete i opisujuete, naučite da riječima prikazete sebe.

Uživajte u čitanju!

Izveštavamo...

Poseta Međunarodnom specijalizovanom sajmu mašina, opreme, sirovina, aditiva i začina za pekare, konditore i ugostiteljstvo

Kvalitet nastave, kao i kvalitet školskog postignuća u srednjim stručnim školama umnogome zavisi od kvaliteta prakse. Da bi dobro obrazovanje bilo primenljivo, povezivanje teorije i prakse je veoma važno.

Učenici Tehničko-poljoprivredne škole, pekarskog (III-6) i prehrambenog smera (II-2), sa svojim profesorima Besimom Brulićem i Aišom Čatović, 10. septembra 2014. godine, posetili su Međunarodni specijalizovani sajam mašina, opreme, sirovina, aditiva i začina za pekare, konditore i ugostiteljstvo.

Za ovakve posete može se reći da su već tradicionalne, jer ih naša škola organizuje dugi niz godina.

Sajmovi su dobra prilika za razmenu informacija i njima se poboljšava kvalitet svega onoga što je naučeno, pa je za naše učenike poseta sajmu značila primenu teorije u konkretnoj praksi.

U okviru „Packtech expo Balkan“ posetio su imali priliku da se upoznaju sa najnovijim ambalažama, mašinama i opremom za pakovanje „Conbak expo Balkan“, ali i sa sirovinama, aditivima i začina za pekare, konditore i ugostiteljstvo.

Na sajmu je predstavljeno oko 200 izlagača iz 17 država. Ta specijalizovana manifestacija jedinstvena je u ovom delu Balkana i okupila je veliki broj stranih izlagača. Pekari i ugostitelji, među njima i učenici naše škole, imali su prilike da posete njihove standove i upoznaju najsavremeniju opremu koja se trenutno koristi u ovoj delatnosti. Takođe, program je uključio i degustacije, prezentacije novih tehnologija, najukusnijih torti, hlebova, peciva i kolača.

Prema opštem utisku učenika i profesora, poseta sajmu je bila izuzetno korisna, prvenstveno zbog prikupljenih informacija i stečenih znanja koja će za učenike u predstojećem periodu biti od velike važnosti.

Unapred isplaniran program u organizaciji profesora, kao i dobro raspoloženje učenika, učinili su da sve projektno u najboljem redu i da se učenici sa sajma vrate srećni, prepuni pozitivnih utisaka i korisnih, novih znanja i iskustava.

PIŠE: ALEN ŠALJIĆ, IV1

Naučimo zajedno!

1. PAZITE SA KIM „ČASKATE“!

Mladi danas mnogo vremena provode na internetu i društvenim mrežama, a ni sami nisu svesni kakva ih opasnost može zadesiti ako nisu oprezni. Pored korisne strane interneta postoji i ona mračna strana. Ako već koristite društvene mreže, informišite se, upoznajte šta sve one nude, spoznajte posledice- zašтите sebe. Ne dozvolite da neko drugi vlada vama, vašim mislima i navede vas na nešto loše, Ne dozvolite da neko iskoristi vaše neznanje i upotrebi ga protiv vas! Internet je velika, globalna mreža dostupna svima, Neki je koriste za nešto dobro, korisno i pametno, ali ima i onih koji razmišljaju drugačije i koriste je za ne toliko plemenite ciljeve. Zato, pazite sa kime ćaskate!

2. OPREZNO VOZITE!

Mladi su puni adrenalina, snage, pa često ne nalaze pravi način da se toga oslobode. Zato pažnjenje adrenalina pronalaze u brzini! Nezreli, neiskusni sedaju za volan brzih i jakih automobila i ne razmišljaju o posledicama. Iako smo svi svedoci gubitka mladih života, posledica brze vožnje, oni u tome ne vide pouku i upozorenje. Ne samo da rizikuju sopstveni život već rizikuju i živote nedužnih. Pogledi upereni u njih dok unaokolo jure automobilima ne govore to da su popularni, da imaju moć i slavu kao što oni misle, već oni označavaju sažaljenje zbog toga što su lakomisleni, što nemaju savesti i što su nezreli. **MLADI IMAJTE NA UMU - NISTE SAMI NA DRUMU!**

3. MIRAN SAN, BEZ MOBILNOG TELEFONA!

Ukoliko želite miran i kvalitetan san najbolja stvar koju možete da uradite jeste da mobilni telefon držite van spavaće sobe, kažu naučnici. Jaka svetlost koju emituje ekran može da poremeti normalan ciklus u mozgu i time da izazove poremećaj sna, pa čak i nesanicu. Naučnici objašnjavaju da ljudi prirodno spavaju u ciklusima od jednog do dva sata i između svakog ciklusa nastupa kratko buđenje, nakon koga opet utonemo u san. Međutim, ako baš u tom trenutku kratkog buđenja naše telo dobije svetlosni stimulans (na primer SMS) to može odmah da nam poremeti san.

4. RECITE NE BRZOJ HRANI!

Ako ste gojazni, treba što brže da reagujete! Što se duže čeka, kilogrami se više gomilaju i teže je promeniti navike u ishrani. Sve je više mladih sa viškom kilograma, a rešenja za to sve je manje. Ko je kriv za to? Da li su roditelji ili deca? Naravno najlakše je tražiti krivca, a niko ne vidi da je to sasvim nebitno. Deca se i dalje goje i nepravilno hrane. Recimo **STOP GOJAZANOSTI!** Ubedimo decu da jedu brzu hranu u što manjim količinama. Da unose što više prirodnih jela i vitamina, pa da samim tim poboljšaju svoj metabolizam. Ubedimo ih da se bave sportom, jer želja za pobedom će ih naterati da paze na ishranu i sačuvaju se od želje za nezdravom hranom.

Čudesni svijet djetinjstva

UREĐUJE: DINO LOTINAC, master filolog srpske književnosti i jezika

Učenici šestog razreda Osnovne škole „12.decembar“ u ovom broju časopisa govore o svojoj generaciji, odrastanju i njihovim željama. Neki od njih nam predstavljaju svoje poetske prvence.

Odrasli stalno govore da je djetinjstvo najbolji period života. Rado se prisjećam događaja koji su obilježili moje odrastanje. Nekada mislim da je najljepše biti veliki, a nekada sam sretna što sam dijete.

Pitam se šta je toliko lijepo u tome što idemo u školu, na treninge, čuvamo braću i sestre, raspremamo svoju sobu? Kada pomislim na život bez škole, porodice, drugara, shvatim da bi mi bilo dosadno.

Djetinjstvo ima čudesnu moć, za tren ti dozvoli da budeš na Marsu, a već u narednom igraš u baletskoj sali, danas si pop zvijezda, a već juče si bio zločinac sa Divljeg zapada.

To je moguće samo u mašti i čudesnom svijetu djetinjstva.

Berina Kolašinc

Svijet svakim danom postaje sve savremeniji, zahvaljujući nauci i tehnologiji. U današnje vrijeme mašine i roboti su zamijenili ljude. Danas svako dijete uči i igra se uz pomoć kompjutera i mobilnog telefona, dok su djeca prije samo deset godina svoje slobodno vrijeme provodila u igri i parku. Nekada se televizijski program svodio na nekoliko kanala, a danas su mediji mnogo dostupniji.

Mislim da bi današnja djeca trebalo da se igraju u prirodi kao što su to radili njihovi vršnjaci prije nekoliko godina, jer bi na taj način svi bili sretniji i zdraviji.

Vildana Hodžić

Moja generacija je, čini mi se, dosta drugačija od prethodnih, a sigurno će biti drugačija i od budućih, jer je društvo podložno stalnim promjenama. Djeca mojih godina bi, po nekom pravilu, trebalo da budu malo ozbiljnija, međutim uglavnom su neozbiljna i bez nekih ideala ka kojima bi težili. Obično ne shvataju životne vrijednosti i ne znaju da cijene ono što imaju. U današnjem svijetu važi pravilo da onaj ko ne pravi gluposti nije „in“, i smatraju ga „zaostalim“. Mladi danas žive u „sajber svijetu“, u kome su im glavne preokupacije internet, društvene mreže i mnogobrojne aplikacije na pametnim telefonima. Sve je manje druženja i prave komunikacije, jer se sve uglavnom svodi na neke virtuelne prepiske. Nedostaju mi ona bezbrižna vremena kada smo se svi okupljali, igrali žmurke do kasno, pričali razne anegdote. Sve se to izgubilo u ovom previše modernom i urbanom svijetu. Iskreno se nadam da će moja i buduće generacije shvatiti šta je život i da neće dozvoliti drugome da umjesto njih donosi odluke o njihovom životu.

Elvira Karišik

Proljeće

Stiglo nam je proljeće
Sa lastama veselim,
Sve se lijepo šareni
I voda nam žubori.

Drveće nam raste
A trava se zeleni,
Sve je tako lijepo
I sve nam se šareni.

Cvijeće se veseli
Sa bojama purpurnim,
Pa sve lijepo miriše
Proljeće je najljepše.

Ajša Hasanović

Zima

Došla nam je zima, hladna
i duga
Duga kao od voza pruga
Ili dosadni vjetar sa juga.

Drveće je dobilo novo odijelo
Hladno, čipkano i bijelo
Pomalo neobično i veselo.

Tada je i Snješko stigao
I svu djecu na noge digao
I sa njima se lijepo igrao.

Mediha Glogić

*Sipam malo čarobnog praha u moju priču
i vidim moje vršnjake, moje sugrađane u
slozi. Vidim ih u čvrstoj, neraskidivoj vezi.
Vezi koja ima mnogo imena... Ljubav.
Tolerancija. Poštovanje. Požrtvovanost.
Razumijevanje. Opraštanje.
Jedini recept za vječiti mir, za spokoj!*

PIŠE: ARMIN ŠABAREDŽOVIĆ, 11

DIŽEMO GLAS PROTIV NASILJA!

Često nam kažu da nasilna smo bića, a pravimo se da to nismo...
Često nam kažu da oduvijek nas uče nasilju a pravimo se da o tome ništa ne znamo...
Često, najčešće, pred očima nam je nasilje, a pravimo se da ga ne vidimo...

Na televiziji- nasilje, na ulici- nasilje, u novinama- nasilje, u knjigama- nasilje...
Nasilje jednih naroda nad drugima, nasilje jačih nad nježnijima, nasilje moćnijih nad slabijima, nasilje brojnijih nad rijetkima, nasilje viših nad manjima, nasilje starijih nad mlađima...Nasilje...Nasilje...
Nasilje lijepih nad ružnima, nasilje bogatih nad siromašnijima, nasilje pijanih nad trijeznima, nasilje zaštićenih nad nezaštićenima, nasilje loših nad dobrima...

Duga je lista... Preduga...

A ako bismo zaželjeli samo jedan razlog, onaj pravi, opravdani, ljudski razlog, ako bismo zaželjeli samo jedno opravdanje, samo jedno „zato“ na hiljadu naših „zašto“ pitam se, da li bismo ga dobili? Da li bi nam iko odgovorio? Gdje je ljepota u nasilju? Ne vjerujem...

Ni naš mali, naizled miran grad, pun mirnih duša, ne uspeva da se odupre, već skoro svakodnevno trpi razne oblike nasilja. U školi, na ulici, u kafićima... Nad svima nama nadvio se oblak netrpeljivosti i bijesa... Oblak ogorčenosti, zajedljivosti, sujete i pohlepe.

Zatvaramo oči da ne bismo vidjeli ono što naše uši čuju... Nasilje se uvlači u sve pore našeg društva...

I, kako da ostanemo ravnodušni? Kažu da nijedno nasilje nije privatna stvar. Kažu da je svako nasilje odgovornost zajednice u kojoj nasilnik i žrtva žive? Pa kako onda žmuriti... Danas je to neko koga ne poznajemo, sutra neko koga poznajemo, neko ko nam je drag... A sve i da nije, imam osjećaj da ćutanjem odobravamo! Ćutanjem sudjelujemo! A ne smijemo.

Moramo ustati protiv nasilja i otvoreno govoriti o njemu. Moramo kriviti nasilnike i pomoći žrtvama. Moramo pomoći i nasilnicima da nasilni više ne budu. Moramo se potruditi da odgovor na nasilje ne bude agresija, da odgovor na provokaciju ne bude tuča ili udarac... Moramo se potruditi da nasilja više ne bude...

Da mladi shvate da nasilje nije „in“. Tolerancija je in... Iskrenost je in... Ljubav je in...

Čisto srce, čist obraz, čiste ruke... To je ono što iz mode nikad ne izlazi. Sve ostalo je bezvrijedno i prolazno.

I sada, samo zamišljam, kako bi bilo kada bismo šamar zamijenili poljupcem, tuču zagrljajem, ružnu riječ nekim finim poklonom? Kako bi bilo kada bismo starici pružili ruku i preveli je preko pješačkog prijelaza, kada bismo se siromahu kome nemamo šta udijeliti makar nasmijali, kada bismo bili poslušniji prema roditeljima? Kako bi bilo kada bismo bili tolerantniji prema drugarima, ljubazniji prema sugrađanima, iskreniji prema sebi, odgovorniji prema profesorima?

O, kako bi to malo bilo mnogo!

Sipam malo čarobnog praha u moju priču i vidim moje vršnjake, moje sugrađane u slozi. Vidim ih u čvrstoj, neraskidivoj vezi. Vezi koja ima mnogo imena... Ljubav. Tolerancija. Poštovanje. Požrtvovanost. Razumijevanje. Opraštanje. Jedini recept za vječiti mir, za spokoj!

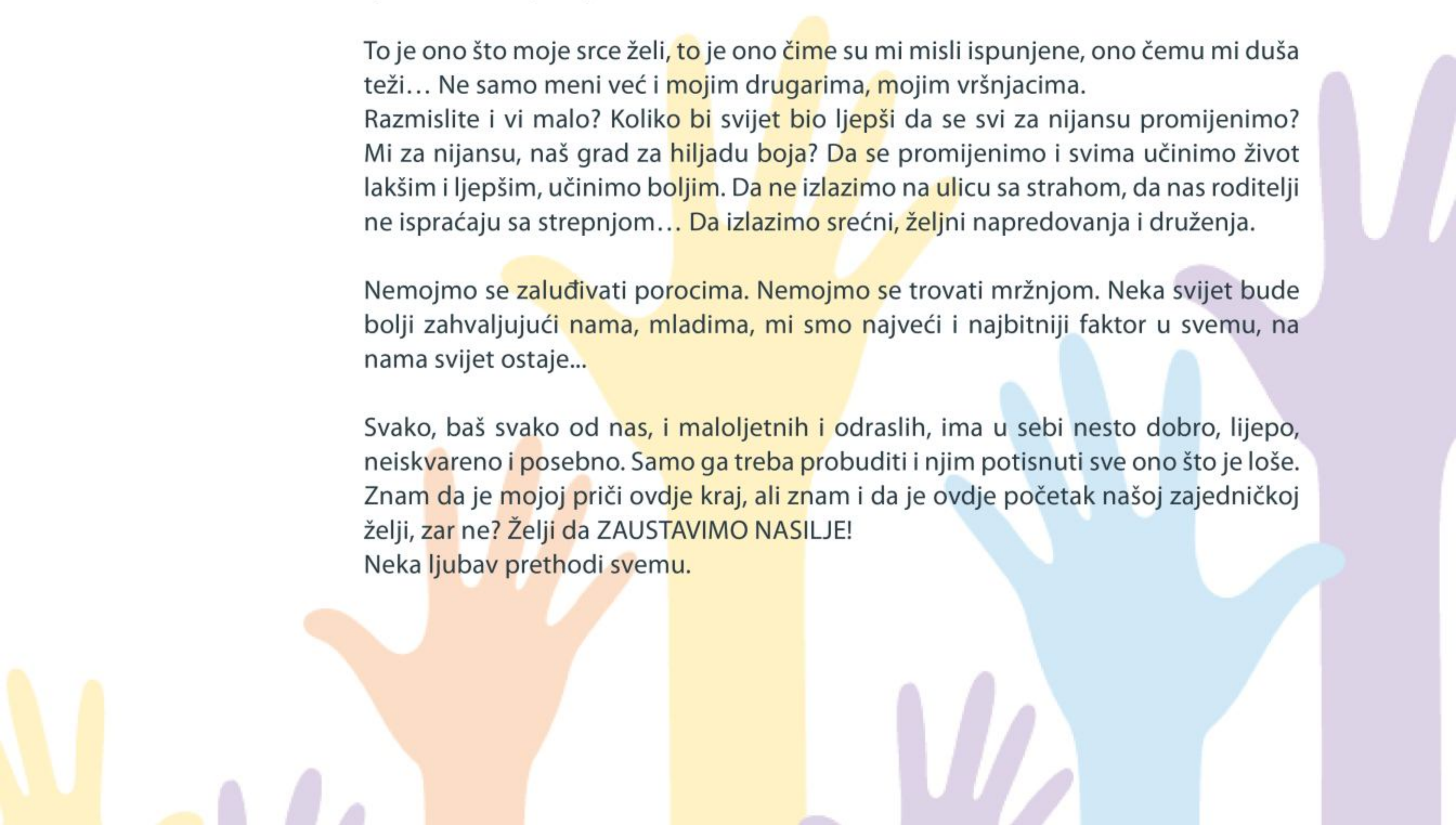
To je ono što moje srce želi, to je ono čime su mi misli ispunjene, ono čemu mi duša teži... Ne samo meni već i mojim drugarima, mojim vršnjacima.

Razmislite i vi malo? Koliko bi svijet bio ljepši da se svi za nijansu promijenimo? Mi za nijansu, naš grad za hiljadu boja? Da se promijenimo i svima učinimo život lakšim i ljepšim, učinimo boljim. Da ne izlazimo na ulicu sa strahom, da nas roditelji ne ispraćaju sa strepnjom... Da izlazimo srećni, željni napredovanja i druženja.

Nemojmo se zaluđivati porocima. Nemojmo se trovati mržnjom. Neka svijet bude bolji zahvaljujući nama, mladima, mi smo najveći i najbitniji faktor u svemu, na nama svijet ostaje...

Svako, baš svako od nas, i maloljetnih i odraslih, ima u sebi nešto dobro, lijepo, neiskvareno i posebno. Samo ga treba probuditi i njim potisnuti sve ono što je loše. Znam da je mojoj priči ovdje kraj, ali znam i da je ovdje početak našoj zajedničkoj želji, zar ne? Želji da ZAUSTAVIMO NASILJE!

Neka ljubav prethodi svemu.

PERSPEKTIVA ZAVIČAJA U ODNOSU NA LAŽNI SJAJ INOSTRANSTVA

PIŠE: ALMIN KALENDER, IV3

U našem kraju često slušamo priče kako život sve teži je, kako borbe za opstanak sve više je, kako vremena koja dolaze biće sve bezizlaznija, pa većina mladih traži spas i perspektivu „preko granice“, u inostranstvu. Traži svoj put ka boljoj, lepšoj budućnosti.

Svi mi tamo imamo rodbinu, prijatelje, poznanike, koji su retko tu za nas da pomognu kada je najteže, ali su uvek tu da pričaju kako je tamo sve dostupnije, pogodnije, lakše. Mi mladi- razdražljivi, brzopleti, radoznali, posmatrajući njih i njihov način života pomislimo da možda i mi možemo da živimo kao i oni, da se lako i na brzinu obogatimo, da bez poteškoća u izobilju uživamo. Ali u stvari to nije baš tako lako ni jednostavno...

„Obećana zemlja“ ne izgleda baš očaravajuće, ne obećava mnogo, naročito kada u nju dođete sami, bez igde ikoga... Džaba vam snovi i želje, sve vas to napusti kada vam kroz kosti prođe studen dalekoga grada, u kojem ničeg vašeg nema... Na toj kapiji velikoga grada ne postoji onaj koji se nije osetio izgubljenim. Još kada shvate da ništa ne može doći samo od sebe, da neće pasti sa neba, da se mora mnogo truditi, raditi i biti uporan - mnogi odustaju... Počinju da tuguju za rodni krajem, za bistrinom reke koja protiče kroz rodni kraj, za svežinom vazduha, za parkom u kome su sreli svoju prvu ljubav, za ulicom kojom su prvi put prohodali, za zagrljajem roditelja i svojih najmilijih kojih moraju ostati željni... I u čemu je onda lepota?

Ako nam se život svede samo na rad, na stres, na jurnjavu i trčanje, na gubljenje dana i meseci, na brojanje sedih vlasi koje u tuđini dobijamo i godina koje baš tamo izgubimo? Pa čiji smo mi to onda robovi?

Zašto da sve svedemo na materijalnu korist, na interes, zašto da nam u životu sve bude čista računica? Pa ima li zavičajno vedro nebo i toplina sunca cijenu? Koliko košta razdragani smeh naših voljenih? Koliko vredi jutarnja rosa ispred porodične kuće? Koliko vredi naše ispunjeno srce, naša mirna duša, u svojoj koži, u svom domu, u svome gradu, među svojim? Nema cenu!

Znamo koliko je teško, znamo da je velika imigracija stanovništva iz naših krajeva, pa znamo i koliki je gubitak što naši mladi odlaze u potrazi za boljim životom, umesto da taj bolji život zajedno sa nama stvaraju. Zato se često pitamo, zar je toliko teško ostati? Zar je toliko teško ostati i raditi na svojoj zemlji, među svojim narodom, za svoj narod? Izgleda da jeste...

A ako se samo osvrnemo oko sebe videćemo... Videćemo koliko je naš zavičaj zapravo prelep i koliko nam mogućnosti pruža, koliko lepote i raznolikosti, koliko perspektive... Prepun je prelepih pejzaza, prepun retkosti i prirodnih lepota, prava je turistička atrakcija. Možemo uticati na razvoj turizma i to može biti veoma unosan i vrlo isplativ posao. Možemo uticati i na razvoj poljoprivrede, na razvoj još mnogo čega, samo ako želimo... Najlakše je otići, ali treba se potruditi. Dati sve od sebe, apelovati, tražiti pomoć. Ne smemo uvek čekati da neko nešto učini za nas. Hajde da mi nešto učinimo i za nas i za sve ostale oko nas. Hajde da sebi postavimo cilj i budemo radni, vredni i pre svega uporni, a upornost, rad i trud uvek se isplate.

PIŠE: ELZA KURTOVIĆ, III1

DEVOJKE NA MUŠKOM TERENU

„Džudo je nastao u Japanu i njegovo mistično značenje je „nježan put“. Pri tome se misli da se na što efektivniji način, sa minimalnim utroškom energije savlada protivnik, koji može da bude puno jači i snažniji.“

Ono čega treba da budemo svesni u svakom trenutku svog života jeste to da nikada ne smemo odustati od neke svoje ljubavi, prema čemu god je osećali. Da li nam je nešto dostupno ili ne, svejedno je. Da li nešto možemo da postignemo ili ne, nebitno je. Šta god drugi govorili, kakvo god mišljenje imali, ne treba da nas odvlači od onoga što volimo. Najbitnije od svega je da uvek gajimo ljubav prema onome što nas ispunjava i čini nas srećnim.

Ljubav koju ja osećam je pomalo čudna, ali neopisiva... To je ljubav prema jednom sportu, konkretno, prema džudu. Džudo je borička veština i olimpijski sport. To je sport koji zahteva mnogo napora, treninga, mnogo snage i volje.

Često čujem komentare da je to „muški sport“, kao i pitanja vezana za to, odakle, pored toliko prelepih „ženskih“ sportova i disciplina, da se odlučim baš za džudo.

Odgovor na to pitanje veoma je jednostavan- za mene džudo nije samo sport. On je za mene i zabava, i umetnost, i disciplina, i rekreativna ili društvena aktivnost, i fitness program, i sredstvo samoodbrane i borbe, ali i način života.

Uz džudo, postala sam odgovornija, imam više samopouzdanja i hrabrosti. Staloženija sam i strpljivija. Ne nerviram se zbog onoga što mi ne ide, nego se trudim da radim na tome da mi sve što želim krene. Dobila sam neke osobine koje su bitne za kasniji život. Samouverenija sam i hrabrija, pa i kada neka devojka koja je fizički veća ide ka meni s namerom da me obori, ja imam jako srce koje me tera da joj se suprotstavim. Možda imam strah, ali ne stajem!

Lepota džuda je i u tome što u njemu nema granica. Jedinствен je po tome što u okviru njega sve uzrastne grupe mogu učestvovati i zajedno učiti ili vežbati. Za praktikovanje džudoa nisu važne godine. On razvija samodisciplinu, koncentraciju, snagu i gipkost; razvija kontrolu tela, ravnotežu i brze reflekse. Iznad svega razvija bistar um koji brzo reaguje.

Po meni, to je jedan od najboljih sportova. Istina je da nije balet, da često dođe do modrica i povreda, ali potreban je napor da bismo došli do bilo kakvog uspeha i zadovoljstva zar ne? Kasnije, kada se savladaju razne tehnike, kreću polaganja za neki od pojasa, krenuvši od žutog do crnog pojasa. Naravno, svaki džudista teži ka crnom pojasu do kojeg nije lako stići, ali se jakom voljom sve dostize. Onda se nastupa na raznim takmičenjima, na kojima moramo uvek biti spremni na pobedu ili poraz. Sve je to za čoveka. Zato treba da treniramo ono što volimo, da postignemo to što želimo, jer nas to ispunjava, čini srećnima i daje nam snagu da idemo dalje kroz život.

MUDRE MISLI

Lud je samo onaj čija se ludost ne poklapa sa ludošću većine.

Beket

Mnogi greše iz straha da ne pogreše.

Lessing

Kada svi misle isto, znači da niko ne misli dovoljno.

Lippmann

Neprijateljima treba neprekidno opraštati, jer je to ono što ih najviše ljuti.

Oskar Vajld

Kakva bi tišina nastala kada bi svi govorili samo ono što znaju.

Čapek

Od svih ratnika najjača su dva: vreme i strpljenje.

Tolstoj

Čovek koji ne čita dobre knjige nema nikakve prednosti u odnosu na čoveka koji uopšte ne zna da čita.

Mark Tven

Ako pri svakoj prijateljskoj usluzi odmah misliš na zahvalnost, onda nisi darovao, već prodao.

Dostojevski

Nemojte se boriti previše, najbolje stvari se dese kad se ne nadate.

Markes

PRIPREMILA:
ANISA GICIĆ, 11

PRIPREMILA: EMINA RASTIĆ, III1

SMEŠNA STRANA ŠKOLE

Razredni starešina: „Ja ću pozvati tvog oca, i tvoju majku, i ti ćeš biti prisutna, i ja takođe, i razgovaraćemo u četiri oka.”

Profesor geografije: „Idi u zbornicu, uđi u moju fioku i donesi mi kartu Grčke.”

Nastavnik: „Kontrolni ćete dobiti sutra danas posle podne.”

Učenik: „Sva tela se na toploti znoje, a na hladnoći razboljevaju.”

Čas hemije, profesorka se obraća učeniku:

„Zašto ti je zatvorena sveska?”

Učenik: „Nešto me boli glava.”

Profesorka: „Otvori svesku, može da te boli glava i sa otvorenom sveskom!”

Nastavnik hemije drži epruvetu u ruci i obraća se učenicima:

„Kao što vidite ovde ništa ne vidite, a zašto ne vidite, to ćete tek da vidite.”

Odgovara jedan učenik za dvojku.

Razred: „Profesorka dajte mu dva! Dva! Dva!”

Profesorka: „E, ovako, pola si pričao ti, pola ja, a to su dve osobe; dva podijeljeno sa dva, evo tebi jedan!”

Učenik: „Reciklaža je kada neko nešto kaže - pa slaže.”

Profesor: „Zato što ste bili nedisciplinovani, neću vam otkriti da je sutra kontrolni!”

PIŠE: ERMINA ČATOVIĆ, 11

PRIČA JEDNE SJENIČKE FOTOGRAFIJE

„Život je jedna slika predstavljena kroz niz misli i osjećanja, gdje je ljubav duboko utkana u našu srž, gdje je ljepota nedostržni ideal, a mi jedna sekunda u satu.“

Često nam pričaju o tome da nekada fotografija može da kaže više od hiljadu riječi. Baš iz tog razloga, često se u nama javi neka neopisiva želja, neka čudna potreba da otvorimo vrata starog, teškog, već oronulog, drvenog ormara; da potrazimo prašnjavu, kartonsku kutiju na poslednjoj polici i zavirimo u taj čudesni svijet dalekih uspomjena, minulih vremena, prohujalih godina.

Uzimam je u ruke. Otvaram. Prisjećam se kako mi je djed nekada, držeći me na krilu, pričao i objašnjavao šta se na kojoj slici nalazi ili događa; ko je kraj njega, gdje je fotografija napravljena... Sa tugom u glasu i setom u očima pričao bi kako se nekada živjelo, radilo, kako se nekada provodilo slobodno vrijeme, kako se družilo, zabavljalo, kako su ljudi bili vedriji, bezbrižniji, srećniji... Listajući te stare fotografije, osjetila bih svu čar i ljepotu jednog društva koje je krilo u sebi dušu; svu čar jednog vremena u kojem su svi bili jednaki, u kojem kao da nije bilo zlobe i pakosti među ljudima.

Svaka slika - jedna priča. Svaka slika - jedna uspomjena.

Na jednoj slici zaustavljali bismo svoje poglede. Ja iz radoznalosti, djed radi sjećanja...

Na slici on, nana i još mnogo ljudi u narodnoj nošnji. Kaže mi da to je bila predstava. „Ramiza“.

U kasabi kakva je Sjenica, baš kao i danas, svaka mahala, svaki sokak nosio je i sakrivao neku priču, neku tajnu, kako životnu tako i ljubavnu. Mali grad, a tako mnogo toga krije u sebi.

U Sjenici, daleke 1929. godine dogodila se tragedija, koja je bila povod za nastanak tragične ljubavne priče, drame pod nazivom „Ramiza“, koju je napisao Muhamed Abdagić. Naime, u središtu zbivanja je momak Hasan, iz ugledne i bogate begovske porodice i sjenička ljepotica Ramiza iz čestite, ali izrazito siromašne porodice. Porodične, staleške predrasude Hasanovog oca, bega i efendije, prekinule su ljubav ovo dvoje mladih.

Njegovom ocu nije bilo stalo do sreće svoga djeteta, već samo do njegovog ugleda. Ramiza je bila svjesna da ako pođe sa Hasanom kroz život neće bit srećna, plašila se da ona ne bude kriva ako Hasana prokunu otac i majka i isteraju ga iz kuće. Hasan joj je obećao da ili će nju oženiti ili će se ubiti. Obećanje je ispunjeno.

Momak se ubio pred kućnim pragom voljene Ramize, koja je tugujući za ašiklijom vehnula i uskoro se pridružila voljenom ašikliji.

Potresna priča, uz to i istinita... Mali grad... Velika priča, velika drama, velika tragedija...

Kažu, sjenički „Romeo i Julija“.

Gledam u svog djeda... Pogled mu luta ka daljini... Zamišljen je...

O čemu li razmišlja? Da li o tragediji koja se zbila, da li o predstavi u kojoj su glumjeli, puni radosti i životnog poleta, da li ga muči nostalgija, ili samo uživa u tom dalekom svijetu u koji su ga vratile fotografije ispred njega, o životu, nekada proživljenom, a sada tako dalekom. Nisam pitala... Samo sam vratila pogled na fotografiju koja se nalazila u staroj ruci koja je podrhtavala i pokušala da se i sama nastanim u taj njihov, daleki svijet.

ZIMSKI RASPUST NEKAD I SAD

PRIPREMILA: EMRA MAŠOVIĆ, III2

Sve se menja... Iz dana u dan, sve je drugačije... Menja se vreme, menjaju se ljudi... Za samo godinu dana, toliko toga se promeni. A godine brzo prolaze... Lete... Prolaze poput školskog časa, sa malo slatke dosade, malo straha, smeha i iščekivanja. Prošle su godine, prošlo detinjstvo. Promenilo se mnogo toga, pa ni mi nismo isti. Postali smo nekako drugačiji, malo zreliji, više zamišljeniji nego srećniji. Izgubili smo smisao za lepotu, za maštu, za igru... Svet posmatramo drugačijim očima. Nema više onih ružičastih naočare kroz koje sve izgleda nekako lepše. Ni slobodno vreme ne koristimo kao nekada, ne ispunjavamo ga stvarima koje će nas nasmejati i osvežiti. Ni zimski raspust više ne provodimo kao pre...

E, kako je zima nekada bila lepa i brzo prolazila... Kako smo nekada koristili svaki dan zimskog raspusta i uživali u njemu. Možda je to zato što smo bili manji i bezbrižniji, ali nekako, sve je bilo drugačije....

Poslednjeg dana škole veselo smo jurili ka kućama. Napokon je došao dugo iščekivan zimski raspust! Školske torbe užurbano bi odložili i odlazili u naš mali čarobni svet, svet nestvaran i lep. Dane smo provodili na snegu, na obližnjoj livadi, na sokaku sreće. Okupljalo se bezbroj nasmejanih lica, rumenih obraza, crvenih nosića. Svi željni igre i zabave! Celoga dana sankali bismo se, grudvali, valjali po snegu. Nismo marili ni za mraz, ni za mokru odeću od istopljenog snega, ni za premrzle ruke i lice. Na srebrenoj belini šarenile su se kape dece, poput prolećnog cveća razbacanog po livadi. Sami smo popravljali slomljene sanke, jedni drugima

pomagali, jedni druge voleli. Bili smo složni! A, kada bi pao mrak, onako, svi mokri, pomalo tužni što se moramo rastati, jedni druge bismo gledali i sa zagrljajem se rastajali. Na raskrsnici smeha smo se razdvajali i okrećući se udaljavali. Sporim korakom bismo se u kuću ušunjali. Potom bi se uvlačili u mekane postelje i najslađim snom spavali. U mraku razmišljali, planirali sutrasnji dan- nimalo dosadan.

A sada, sve je nekako drugačije. Današnjoj deci više nije zanimljivo ono što je nekada nama bilo... Dane provode između četiri zida, iscrpljeni, umorni, bleđi, posmatrajući svet kroz okno prozora. Ništa ne rade, ne vide dalje od monitora, žele puno i male stvari ih ne čine sračnim. Svi su nekako uvek namršteni, nervozni, ljuti, sve im smeta. Neki su tužni što ne mogu dobiti najnoviji telefon, neki što zimski raspust moraju provesti kod kuće, a ima i onih kojima zimski raspust traje kratko, pa se ne mogu dovoljno naspavati. Jedinu zabavu im predstavlja pucanje u neke male čovečuljke na monitorima, skakanje iz aviona, trkanje brzim automobilima i sve to u nekom virtuelnom svetu, nestvarnom, neopipljivom. Smatraju gubljenjem vremena ako sednu sa svojim roditeljima, prošetaju sa prijateljima, pročitaju neku dobru knjigu, nauče nešto novo, korisno.

Mnogi se i dalje pitaju šta se to promenilo?

Dragi moji, sve je drugačije, ništa nije kao pre, vreme je učinilo svoje i svi krive 21. vek.

A nije krivo vreme, krivi smo mi jer tražimo sreću u bezvrednim stvarima, a ona nam je tu, na dohvat ruke... Ona je baš tu, na obližnjem brežuljku na kojem napuštene stoje zarđale sanke... I čekaju...

INTERVJU - SEAD BAŽDAR

Učenik 3. razreda Tehničko- poljoprivredne škole, naš vredni Schooler, Sead Baždar, još od detinjstva gaji ljubav prema automobilima. Još od najranijeg detinjstva, kao poklone za rođendan počeo je dobijati automobile, a od 2002. godine počeo ih je ozbiljnije skupljati. Danas ih ima preko 200.

Za pet godina sebe vidi kao uspešnog studenta grafičkog dizajna, a za deset kao uspešnog konstruktora automobila. Verujemo u njega, želimo mu mnogo sreće, a vama poklanjamo intervju u kojem Sead detaljnije govori o svojoj kolekcionarskoj strasti i svojoj neizmernoj ljubavi prema automobilima.

Iako se u Sjenici tradicionalno beleže rekordno niske temperature u zimskom periodu, ipak tamo ima itekako strastvenih mladih ljudi. Upoznajte Seada i njegovu ljubav prema superautomobilima!

1. Za početak, zamoliću te da se predstaviš auditorijumu i kažeš nam malo više o sebi. Odakle si, koliko godina imaš, čime se baviš, od čega živiš...? :)

Moje ime je Sead Baždar Sejo. Imam 19 godina i učenik sam Srednje tehničke škole u Sjenici.

2. Kako, kada i zašto si počeo da skupljaš modele automobila?
Otkad znam za sebe, znam i za automobile. Za svaki svoj rođendan od oca sam dobijao po jedan Bburago model. Tako je zaraza počela. :D 2002. godine to je preraslo u nešto ozbiljnije sakupljanje. Danas imam preko 200 modela.

3. Šta te je nateralo da se fokusiraš baš na razmeru 1:18?
Izbor modela i najpre sama obrada detalja.

4. Koji ti je bio prvi model u razmeri 1:18, kad, gde i kako si ga nabavio i da li ga i dalje poseduješ?
Moj prvi model 1:18 bio je BMW Z3M Roadster koji sam dobio kao što rekoh za rođendan i još uvek ga posedujem.

5. Tvoja kolekcija se konstantno uvećava. Koji automobil si poslednji dodao istoj i zašto baš taj?
Poslednji model koji sam dodao svojoj kolekciji je Aston Martin DB4 Zagato u metalik zelenoj boji. Svideo mi se dizajn i istorija koju poseduje.

6. Kojim kriterijumima se vodiš pri izboru modela za svoju kolekciju?
Model mora da je 1:18, to definitivno i naravno da je superautomobil. Ne volim modele poput Audija, Forda, Mercedesa i ostalih limuzina.

7. Šta preferiraš u 1:1 razmeri, postoji li jedan brend kom si veran?
Ljubitelj sam Lamborhinja, a volim i Alfa Romeo.

8. O kom automobilu u 1:1 sanjaš, a šta trenutno voziš?
Trenutno vozim samo starke hahah, a sanjam o Lamborhini Diablu SV.

9. Tržište postaje preplavljeno, i novi proizvođači modela niču kao pečurke posle kiše, dok se neki drugi, nažalost, gase. Imaš li favorita među proizvođačima?

Ne obraćam pažnju na proizvođače ,ali eto favorizujem Hot Wheels.

10. Najdraži model u kolekciji i zašto?

Najdraži model, moja bebica, opet je Lamborhina Diabla Art Car jer je to unikat model.

11. Koji je to model koji nemaš a najviše od svih bi voleo da imaš?
To bi definitivno bio Alfa Romeo 33 Stradale.

12. Dosta automobila se ne pravi u našoj omiljenoj razmeri. Za koji automobil apeluješ da se uradi u 1:18?

Moja lista želja je prevelika ,ali izdvojio bih Cizetu Moroder.

13. Šta misliš o domaćoj kolekcionarskoj sceni? Ima li dovoljno dešavanja? Šta bi unapredio?

Ja sam zadovoljan našom scenom i mislim da smo mi kolekcionari posebna vrsta ljudi, samo da su cene niže bili bismo svi srećniji.

14. Imaš li još neki zanimljiv hobi?

Prirodna nauka je moja druga ljubav :D

15. Koji savet imaš za mlade nade koje tek kreću kolekcionarskim stopama?

Pored toga što želite da imate što veći broj automobila, lepo bi bilo i da znate sam nastanak automobila i njegov razvoj kroz vreme - to bi bio moj savet mladim nadama.

16. Za kraj, dokle misliš da skupljaš modele i da li tome ima kraja uopšte? Gde sebe vidiš za pet godina? A za deset?

Dokle god mi srce zaigra na samu spomen reči "automobil" sakupljaću ih! Za pet godina vidim sebe kao uspešnog studenta grafičkog dizajna, a za deset kao uspešnog konstruktora automobila. Skromno zar ne? ;D

Intervju je preuzet sa <http://matijaconnoisseur.blogspot.com/> uz dozvolu autora

STRAH OD NEUSPJEHA

PRIREDILA: SEHADA BAŽDAR, 11

Neuspjeh. Riječ koje se uglavnom svi plašimo. Nešto od čega svi srtijepimo. Pitanje je zašto? Zašto osjećamo strah, zašto osjećamo tu neopisivu strijepnju kada samo pomislimo na to da ne možemo uvijek uspjeti, da li neuspjeh postoji? Zašto se, u nekom trenutku našeg života, usled neuspjeha, razočaranja, pada ili posrnuća, u nama probudi neka odbojnost, ćutljivost, odsustvo hrabrosti da krenemo dalje, da pokušamo ponovo? Zašto nam se, bez i da pokušamo, iz straha život učini beznačajnim, bezuspješnim, dosadnim, jednostavno običnim, bez imalo čari i izazova koje treba i mora da sadrži jedan ispunjen život mladog čovjeka?

Sva gore navedena pitanja, pitanja su koja svjesno ili podsvjesno muče svakog tinejdžera. Iznad svega, muči ih pitanje: „Kako pobijediti strah od neuspjeha?“ Kako ga prevazići, prebroditi.

Danas je sve više onih koji izbjegavaju izazove, uopće ne pokušavaju da se ostvare na različitim poljima, da probaju nešto što je novo, učine nešto po čemu će se razlikovati od drugih. Svi se drže neke ravnoteže u smislu usavršavanja u nečemu u čemu se već dobro vladaju. Niko ne pokušava da se istakne i poboljša svoje snalaženje u nekim drugim, drugačijim oblastima, već žive periodičan život u kome svaki sljedeći dan provode isto ili slično kao onaj protekli.

Takvim životom sebi štete još u mladosti. Ako u mladosti ne prevaziđu taj strah, strah od novog, nepoznatog, strah od nečega u čemu će uspjeti, a možda i neće, kasnije će se njihovo stanje samo pogoršati. Mladost počinjem zbog nedavnih istraživanja u svijetu koja se tiču posla, zapošljavanja i profesija kojima se mladi mogu baviti. Naime, u budućnosti svaka osoba moraće promijeniti više od 5 profesija ili zanimanja, s tim što će ta radna iskustva imati malu ili gotovo nikakvu povezanost sa njihovim obrazovanjem. Zbog toga moramo probati i pokušati da se ostvarimo kao ličnosti na različitim poljima, jer ako nešto ne probamo - nikada nećemo znati da li nešto možemo ili ne, da li smo na neke izazove spremni ili ne, da li smo možda bolji u nečemu drugačijem od onoga u čemu sebe smatramo fenomenalnim.

Neuspjeh možemo pobijediti na prvom mjestu svojom istrajnošću, upornošću i samouvjerenošću. Ako nam u školi ne idu određeni predmeti, primjera radi matematika, a u oblastima bosanskog jezika blistamo, ne smijemo zanemariti ili zapostaviti matematiku zbog toga što osjećamo strah od postavljenog pitanja, naizgled nerješivog zadatka, strah da ćemo se navodno osramotiti zato što nešto ne znamo. Moramo se sjetiti da nije sramota ne znati, sramota je ne naučiti! Sramota je nešto ne pokušati, ne potruditi se da naučimo, saznamo, ostvarimo, uradimo. Sramota je ne biti istrajan i odustati posle prvog pada!

S druge strane, ako neko ima problem sa ostvarenjem svoje ličnosti u društvu, moj savjet je da uvijek govori istinu o sebi, svojoj porodici, socijalnoj strukturi, a ne da zasniva lažna prijateljstva, da laže o sebi i svojim podvizima, a duboko u duši bude veoma nesrećan zbog svoje nemoći da nešto postigne, da se makar približi ličnosti kakvom se predstavlja. Za takvog čovjeka sve je neuspjeh! Nije bogat čovjek onaj koji vozi najskuplji automobil i nosi najnoviji telefon u ruci, već je bogat iskren čovjek, iskren prema sebi i drugima, čovjek sa toplim riječima i moralnim kvalitetima. Zato se nikada ne plašite kada kažete istinu, nikada se ne plašite da budete to što jeste i nikada ne mislite da će vas istina dovesti do neuspjeha, a laž do uspjeha.

Takođe, mnogi smatraju uspjehom ono što im drugi kažu da je uspjeh, pa teže ka tuđim ciljevima i idealima. Uspjeh je ono što vas ispunjava, što vas čini srećnim. Uspjeh je ono što čini da se vi osjećate uspješnim, a ne da drugi kažu da ste uspjeli. Pokušajte da dušom pogledate u svijet. Tek kad dušom i čistim srcem u svoju budućnost budete gledali eliminisaćete strah od neuspjeha i uploviti u pravi život, uspješan život koji vas ispunjava i čini vas srećnim.

Šta još reći posle svega? Neuspjeh... Hmm... Šta to beše znači? Možda nešto vezano za strah koji je eliminisan pokretanjem života? Života u kojem vjerujemo u sebe i svoje ciljeve. Bez strepnje. Bez straha. Ponosno. Uporno. Do ostvarenja zacrtanih ciljeva.

Opet jedno tako tiho jutro. Sve je još uvek tako sanjivo, tako nedokučivo i naizgled nestvarno. Osećam se tako slobodno, ispunjena nekom čudnom setom koja obuzme čoveka tek onda kada sagleda suštinu stvari. Lepota koja se otkriva pred mojim očima kao da nikada pre nije postojala i kao da po prvi put u meni budi neka čudna osećanja.

Osećam život. Svuda je život. U svakom dašku vetra i šumu drveća. Svuda oko mene svaka stvar živi, živi tako strasno, sa željom, živi kao da sutra neće postojati. Kako je bolno i ironično, zaista jeste, kada čovek koji je na izmaku snage, koji odbrojava poslednje dane svog života, počne da govori o lepoti onoga što mu polako izmiče i nestaje iz ruku.

Nije me strah od nestanka ali grozno je kada na kraju svih krajeva shvatiš da si bio slep pored očiju, slep za prave stvari i jedino za čime žališ je to što si uvek svoja stremljenja i želje usmeravao ka onom što sada za tebe predstavlja prašinu - apsolutno nista. Ali, valjda je i to neka filozofija života... To što sve teče. Sve se menja. Život teče, ide dalje. Panta rei...

Milioni drugih ljudi će se kao i ja, puni snage probuditi ovog jutra, lenjo će ustati iz svog kreveta i dočekati jutarnje sunce. Ali za njih, kao što je valjda i uobičajno, za njih neće biti ove lepote kao za mene, niti će oni osećati ovo što ja osećam... Za njih je ovo još samo jedno jutro, jutro koje će potrošiti u besmislicama, praveći planove za budućnost.

Velika je nesreća kada čovek ne oseća život i ne ume uživati u njemu, ali još je gore kada čovek troši sebe, uništava, opterećuje i preopterećuje u nadi da će sutra živeti bolje... A ne shvata... Ne shvata da isto kao što teče život i sve oko nas, tečemo mi, pa sutra, kada ostvarimo sve snove i kada u našoj glavi ne bude više nikakvih želja i zacrtanih ciljeva, kada poželi da živi i uživa u lepotama koje mu je daraovao život- možda će biti kasno. Možda više neće biti snage. Možda više neće biti zdravlja, neće biti života... Tek tada čovek shvati da ono sutra za koje je živeo nije budućnost već pozna starost, starost čoveka bez želja i mogućnosti, čoveka koji je tek tada shvatio da ono prolazno nije život, već on, jer on će nestati a život će nastaviti da teče i nikada neće prestati.

Teci živote, teci za sve one koji su ovog trenutka ugledali svet, teci jer i oni su ovog, za mene mirnog jutra, osetili nešto više od jutarnje pospanosti, osetili su život i svi oni plaču, plaču od sreće, sreće što su rođeni, što su dobili svoju priliku da sanjaju o budućnosti...

Jedan život se ugasio... Drugi se rodio... Život ide dalje... Panta rei...

PROBLEM NESIGURNOSTI KOD MLADIH

PIREDILA: IRMA GARIBOVIĆ, IV1

*„Snovi postaju neostvarljivi samo zbog
jedne stvari - straha od neuspeha”*

Paulo Koeljo

Bez obzira na godine, kod tinejdžera ali i kod starijih, osećaj nesigurnosti svakako postoji. Šta je to što takav osećaj izaziva, pitanje je koje se često nameće?

Uzrok nesigurnosti najčešće leži u nekom skrivenom strahu od neuspeha. Strah od neuspeha sputava nas u mnogo čemu, u svemu vidimo prepreku, ispred nas je uvek pad, izlaza nema. Jedan neuspeh rađa sledeći i tako u nedogled...

Iz tog straha često nemamo svoj stav ili se taj strah kroz izricanje naših stavova često povećava. To je vrsta nesigurnosti u govoru. Ljudi sa nejasnim i nepravilnim stavom često govore ono što misle da je u redu, ono što misle da će drugi prihvatiti i sa tim se složiti, ono zbog čega neće imati problema sa svojim sagovornikom. Često se dešava da tokom konverzacije sa osobom bez dlake na jeziku, ostanu nedorečeni zbog njenog glasnog i jasnog mišljenja. Često se plaše da ne pogreše pri govoru ili akcentovanju neke reči i zbog toga se povlače. Svoje ideje zadržavaju za sebe i ne dozvoljavaju ljudima oko sebe da procene i analiziraju njihovo mišljenje, razmišljanje i gledanje stvari iz njihovog ugla.

Veliki broj ljudi ima potrebu da da svoj sud, da kaže šta misli da je u redu, da prokomentariše, posavetuje, ali od toga ništa ne uradi jer u sebi ureže strah i nesigurnost, misleći da za nešto nije dovoljno sposoban, mudar, da nije dovoljno pametan, da će ispasti nezreo ili glup, da će mu se neko nasmejati. Često nas drugi sputavaju, mada najčešće čovek zbog te nesigurnosti sputa sam sebe i počne razmišljati pesimistično, pa čak počne govoriti u glas da greši, da ništa ne može da uradi kako treba, da je nesposoban, da mu ništa ne ide od ruke. Od nesigurnosti u govoru javlja se nesigurnost u delovanju i onda već imamo problem. Problem sa samim sobom, problem sa svetom oko sebe...

Vreme je da se kaže DOSTA! Možemo mi to, posedujemo dovoljno znanja, imamo potpuno pravo na svoje mišljenje, a to nam niko ne može oduzeti. Imamo pravo i na neuspeh, imamo pravo i da posrnemo, imamo pravo i da padnemo. Ali imamo pravo i da se borimo, imamo pravo da ustanemo, imamo pravo da uspemo ma koliko teško bilo!

Pobedimo naše nesamopouzdanje umom, jer ljudski um je najjače oružje protiv svakog zla. Ljudski um je najveći pokretač čovekove mašte, verovanja i samopouzdanja. Znajte, postojaće uvek ljudi koji će vam podmetati nogu, koji će vas sputavati do ostvarenja cilja, koji će vas naterati da pitate sebe koliko vredite, a verujte vredite mnogo, samo to recite i dokažite sebi.

Kada počnete da verujete u sebe, kada budete imali slobodu govora, shvatićete vašu grešku, besmisao straha koji ste imali i koji ste na svu sreću prevazišli. Osetićete da vas ljudi više cene, osetićete njihovu želju da više kontaktiraju sa vama i da dele vaše mišljenje. Dok ste vi nesigurni u sebe i drugi će biti nesigurni u vas. Zapamtite da onoliko koliko cenite sebe i drugi će vas ceniti. Onoliko koliko ste sigurni u sebe, drugi će se osloniti na vas.

JESTE LI ZNALI?

PIŠE: VAHID RAHIĆ, 11

- Jeste li znali da svaki put kada polžete poštansku markicu unosite u organizam deseti dio kalorije?
- Jeste li znali da se u rečenici "The quick brown fox jumps over the lazy dog" koriste sva slova engleske abecede?
- Jeste li znali da svaka ptica svakoga dana mora pojesti hranu makar polovicu svoje težine kako bi preživjela?
- Jeste li znali da neki Eskimi koriste hladnjake kako bi spriječili potpuno smrzavanje hrane?
- Jeste li znali da se godišnje u restoranima posluži oko milijardu puževa?
- Jeste li znali da je prva kreditna kartica objavljena od strane American Express-a 1951. godine?
- Jeste li znali da mačke ne osjećaju sladak okus?
- Jeste li znali da je Abraham Lincoln imao protezu za zube od drveta, kao i većina ljudi tog vremena?
- Jeste li znali da su šanse da se rodite 29. februara prijestupne godine 1 prema 1461?
- Jeste li znali da je London bio prvi grad koji je imao populaciju veću od milion stanovnika, a sada je 13. grad po naseljenosti sa 8 miliona stanovnika?
- Jeste li znali da na Uranu ljeto i zima traju po 21 godinu?
- Jeste li znali da je jetra polarnog medvjeda otrovna zato što sadrži previše vitamina C?
- Jeste li znali da u prethodnih 4.000 godina nijedna životinja nije pripitomljena?
- Jeste li znali da je otvarač za konzerve izmišljen 48 godina nakon što su prvi put upotrebljene konzerve?
- Jeste li znali da se vazduh pretvara u vodu na -190 °C?
- Jeste li znali da su u Njujorku sve opštine ostrva, osim Bronxa?
- Jeste li znali da je zlatna ribica jedina životinja koja može da vidi i infra crvenu i ultra ljubičastu svjetlost?
- Jeste li znali da u prosjeku na svakih 10 ljudi na svijetu jedan čovjek živi na ostrvu?
- Jeste li znali da je CD razvijen od strane Philips-a i Sony-a 1980. godine?

NEVERBALNA KOMUNIKACIJA

-Šta govorimo onda kada ne govorimo-

„Neverbalna komunikacija je vrsta pretežno spontane, ali i namerne komunikacije, kojom osobe bez reči – gestovima, načinom držanja tela, izrazom lica, pogledom ili bojom glasa, izražavaju i razmenjuju namere, emocije, raspoloženje, stavove i želje.“

PRIREDIO: NERMIN UGLJANIN, IV1

Govor tela svakako je nešto što je veoma bitno i što nam može pomoći da pronađemo rešenje u svakoj situaciji u kojoj osećamo da treba da razumemo namere druge osobe, našeg sagovornika. To su postupci pomoću kojih možemo prepoznati šta ljudi misle, nameravaju i žele da postignu. Takođe, neverbalna komunikacija je bitan deo slike koju šaljemo o sebi. Stil oblačenja, način na koji hodamo, stojimo, sedimo i gestikuliramo, uz ono što govorimo, stvara kompletnu sliku o nama.

Neverbalna komunikacija obuhvata sledeće oblike ponašanja:

- gestove;
- pokrete u prostoru;
- držanje tela;
- izraz lica;
- pogled;
- ritam i tonalitet govora;
- boju glasa i
- odevanje.

Psihološka istraživanja govore da samo 7% emocionalnog značenja razmenjujemo rečima. Oko 38% komuniciramo variranjem tona glasa, a 55% emocionalne poruke komuniciramo govorom tela, gestikulacijom, izrazom lica i sl.

Što se tiče nas, učenika, mi često neverbalno komuniciramo i to: kada odgovaramo ispred table, kada se želimo izviniti profesoru zato što nismo učili za taj čas, kada nešto objašnjavamo, kada se zbog nečega pravdamo, kada pričamo nešto sa prijateljima, kada igramo, pevamo...

Često kada smo nervozni, imamo tremu zbog nečega, nismo dovoljno sigurni u sebe, nešto nas „kopka“, smeta nam, kada želimo da izbegnemo istinu itd, mi pravimo razne grimase, pokrete rukama, nogama. U većini slučajeva kada to radimo nesvesni smo, a gledajući iz mase ljudi to izgleda stvarno čudno, nekada i neprijatno. Ti naši nesvesni pokreti najčešće se svode na nervozu i tremu što je normalno kod osoba naših godina, pa i starijih od nas.

Ono što je posebno zanimljivo kada je u pitanju neverbalna komunikacija, jeste način na koji neverbalni znaci izdaju naše prave misli i stavove koje pokušavamo sakriti. Celo telo otkriva mnogo više istine nego što bi ljudi želeli.

Ljudi su često neiskreni jedni prema drugima pa prepoznati lažova nije uvek tako lako. Motivi koji navode ljude da lažu su brojni: želja da se prikažu onakvima kakvi bi želeli da budu, želja da pribave neki vid lične koristi, želja da izbegnu kritiku ili kaznu zbog nečega što su učinili ili nisu učinili...

Ne postoji univerzalni profil ličnosti koji bi se mogao pripisati lažovu, ali u nekim istraživanjima, otkriveno je sledeće o ljudima koji lažu:

1. Smanjuje se učestalost običnih gestikulacija tj. smanjuju se pokreti rukama. Ljudi nesvesno osećaju da bi ih pokret rukama mogao izdati i zato ga smanjuju. Ruke se smiruju zato što su ljudi nesigurni u ono što govore, dok se pri normalnom, uobičajnom, iskrenom razgovoru, ruke pomeraju čak u džepovima.

2. Povećava se učestalost dodirivanja lica rukama. Gladenje brade, dodirivanje i trljanje nosa, češkanje obrve, povlačenje za uho i slično, često su pratioci laži. Od svih njih, dva su najčešća – dodirivanje nosa i pokrivanje usta.

3. Lizanje usana. Ako neko počne nervozno da liže usne, to može značiti da nije sasvim siguran u svoje reči i da je nervozan, što dalje može značiti da osoba sa kojom razgovaramo ne govori istinu.

4. Crvenjenje. Svi znamo da je crvenjenje znak da se osoba ne oseća prijatno na mestu i društvu u kome se nalazi. Uzrok može biti trema, stid od ljudi koje se tu nalaze, nemogućnost da izrazi svoja prava osećanja, ili pak, stid zbog vlastitih reči. Razlozi mogu biti brojni, ali jedna od mogućnosti je i laganje.

5. Lupkanje nogama. Lupkanje nogama je svakako jedan od možda najpoznatijih znakova napetosti i nervoze. Ovaj znak šalju vrlo napeti ljudi i on nas može upozoriti da treba da ubrzamo razgovor, zato što razlog tog lupkanja može biti i laganje i želja da se iz te situacije što pre izađe.

6. Izbegavanje pogleda. Izbegavanje pogleda je veoma često kad je osobi neprijatna tema o kojoj se razgovara, ili bi tu temu najradije preskočio ili nešto sakrio.

7. Stišavanje glasa. Kad ljudi lažu, često postaju tiši, pa može doći i do potpunog stišavanja glasa. Na primer, razgovor obično potkrepljuju glas i kretnje, a onda, odjednom, kretnje i glas se utišavaju. To ukazuje na laž. Zbog toga je, u svakom trenutku, preko potrebno aktivno slušati.

Većinu ovih stvari ne treba generalizovati, ali ako se sagledaju zajedno, pružaju dobru sliku o lažljivcima. Ne treba izgubiti iz vida da kada čovek misli da laže druge, on zapravo prvenstveno laže sebe. Onoliko koliko svesno ili nesvesno lažemo druge jednako je proporcionalno stepenu u kojem lažemo sebe.

The logo features a green gear at the top, with a black silhouette of a mountain range below it. Underneath the mountains are three wavy, orange-colored bands that resemble stylized hills or waves. The text 'TEHNIČKO-POLJOPRIVREDNA ŠKOLA SJENICA' is written across the middle of the orange bands in a bold, white, sans-serif font with a black outline.

TEHNIČKO-POLJOPRIVREDNA ŠKOLA SJENICA